

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Instructie toezicht en handhaving peuterspeelzalen in 2011 en 2012

1. Inleiding

Artikel 2.19 van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (WKO) bepaalt, dat het college van B&W toeziet op de naleving van:

- de regels die bij of krachtens afdeling 2 aan peuterspeelzalen zijn gesteld;
- aanwijzingen of andere bevelen tot sluiting of uitgevaardigde verboden en;
- de regels die zijn vastgesteld voor de voorschoolse educatie.

Het college wijst de GGD-directeur als toezichthouder aan.

Dit algemene artikel 2.19 van de WKO is in werking getreden op 7 juli 2010.

Op die basis kan er, na aanwijzing van de GGD-directeur als toezichthouder (dit is een aanvulling/uitbreiding van de eerdere aanwijzing van de GGD-directeur als toezichthouder kinderopvang) door de GGD toezicht worden gehouden bij de peuterspeelzalen.

2. Register

Er is nog geen Landelijk register peuterspeelzalen.

Sommige gemeenten hebben nog een eigen gemeentelijk register peuterspeelzalen. Wij adviseren om dit eigen register up to date te houden, zodat het later gebruikt kan worden voor de omzetting naar het Landelijk register peuterspeelzalen. U kunt in bijgevoegd Excel-bestand nagaan of u alle benodigde gegevens in uw register hebt staan en dit zonodig aanvullen.

Gemeenten die geen gemeentelijk register peuterspeelzalen hebben, kunnen gebruik maken van bijgevoegd Excel-bestand.

Omdat de wetsartikelen rondom het Landelijk register peuterspeelzalen nog niet in werking zijn getreden hoeven houders van een peuterspeelzaal nog geen aanvraag tot registratie in te dienen en hoeven zij, als gevolg daarvan, ook nog niet geregistreerd te worden.

Wel kan toezicht en handhaving plaatsvinden op de bij gemeente bekende peuterspeelzalen.

Pas op termijn zal de aanvraag tot registratie ook voor peuterspeelzalen ingevoerd worden (planning is per 1 januari 2012)

Bestaande niet bij de gemeente bekende peuterspeelzalen moeten zich vanaf dat moment bekendmaken bij de gemeente. Dan kunnen ze door de gemeente worden aangeschreven en /of door de GGD worden ingepland voor inspectie.

Verordening

Als de gemeente een nog geldende verordening heeft met een meldingsprocedure of aanvraagprocedure dan kan deze, totdat de wettelijke bepalingen rondom registratie in werking treden, gehanteerd worden. De gemeente kan tot nader order de eigen procedure blijven vervolgen.

3. Handhaving

Handhaving kan uitgevoerd worden op dezelfde wijze als dit al bij de kinderopvang het geval is. In het VNG-Afwegingsmodel is opgenomen dat handhaving peuterspeelzalen pas van kracht wordt op het moment dat de artikelen 2.2 t/m 2.4a en 2.20 Wko in werking treden (dat is verwacht per 1 januari 2012). Het dus van belang om een besluit te nemen dat het hoofdstuk handhaving peuterspeelzalen in uw gemeente al vanaf een eerdere datum in werking treedt. Op die manier kan in voorkomende gevallen gehandhaafd worden bij geconstateerde overtredingen.

De meeste peuterspeelzalen zijn gesubsidieerd. Het niet voldoen aan de kwaliteitseisen kan, als dat als subsidievoorwaarde is opgenomen, gevolgen hebben voor de subsidie.

4. Procesbeschrijving toezicht en handhaving

1. Alvorens inspecties te gaan plannen zullen er mogelijk nog **afspraken** moeten worden gemaakt met de GGD over de kosten voor en planning van de inspecties. Ook is van belang af te spreken hoe omgegaan wordt met de kwaliteitseisen waarvoor een overgangstermijn geldt tot 1 augustus 2011. Indien peuterspeelzalen voor 1 augustus 2010 getoetst worden en nog niet voldoen aan deze eisen, moet er later nogmaals op worden getoetst.
2. De gemeente moet de directeur GGD aanwijzen als toezichthouder op dezelfde wijze als voor kinderopvang is gedaan, het wetsartikel voor peuterspeelzalen is 2.19 Wko. Een voorbeeldbrief is te vinden op www.vng.nl/kinderopvang
3. Zodra de afspraken zijn gemaakt kan begonnen worden met de planning van de inspecties. Er geldt **in 2011 geen 10 weken termijn** voor de inspecties en de besluitvorming aangezien er geen formele aanvraag (vanuit de Wko of Awb) gedaan wordt. Het is raadzaam om met de GGD afspraken te maken dat de bepalingen uit de beleidsregels werkwijze toezichthouder kinderopvang ook voor de inspecties peuterspeelzalen gelden.

Heeft de gemeente nog een geldende verordening op dit punt, dan gelden de bepalingen uit de verordening hiervoor!

4. Het **handhavingsbeleid**: hierover moet een besluit worden genomen dat dit beleid in werking treedt op de datum in 2011 waarop toezicht en handhaving peuterspeelzalen gestart/hervat wordt.

5. De gemeente stuurt een informatiebrief over toezicht peuterspeelzalen aan alle bij de gemeente bekende peuterspeelzalen. Bij deze brief wordt een inventarisatieformulier gevoegd. Voorbeelden van de informatiebrief en het inventarisatieformulier vindt u op www.vng.nl/kinderopvang.

In de brief wordt de houder geïnformeerd over de start van toezicht en handhaving peuterspeelzalen en de geldende kwaliteitseisen.

Tevens wordt de houder geïnformeerd over het feit dat de GGD bij de inspectie bepaalde gegevens en stukken wil ontvangen in verband met de (latere) registratie. Dit om te voorkomen dat deze stukken later nog aangeleverd moeten worden. Het betreft: VOG houder, kopie KvK-inschrijving. Deze moet de houder samen met het ingevulde inventarisatieformulier bij de GGD-inspectie aan de GGD-inspecteur meegeven.

6. De GGD zal nu de inspecties gaan uitvoeren gedurende de rest van 2011 en in 2012. **De datum van 1 augustus 2011 waarvoor eerder alle inspecties afgerond moesten zijn, is vervallen.**

7. Bij de inspectie neemt de GGD het ingevulde inventarisatieformulier en de bijlagen mee voor de gemeente. Het formulier en de bijlagen gaan dan samen met het inspectierapport naar de gemeente.

8. In geval van ernstige tekortkomingen heeft de toezichthouder de mogelijkheid (gelijk aan overige opvangvormen vanuit de Wko) om een schriftelijk bevel op te leggen (art 2.23 Wko)

9. Na de inspectie stelt de GGD een rapport op. In dit rapport zal ook een advies staan of de peuterspeelzaal opgenomen kan worden in het Landelijk Register Peuterspeelzalen. Tevens zal er een advies over wel/niet handhaven in staan.

10. Na ontvangst van het rapport gaat de gemeente na of er handhaving noodzakelijk is.

10a. Is alles in orde? Dan is geen handhaving nodig. De gemeente kan de peuterspeelzaal een brief sturen met het bericht dat alles akkoord is en dat de peuterspeelzaal op grond van deze inspectie zal worden opgenomen in het Landelijk Register peuterspeelzalen (mits dat vóór 1 januari 2012 wordt opgeleverd). Deze rapporten moet de gemeente zelf bewaren om de peuterspeelzalen later te kunnen registreren.

10b. Zijn er tekortkomingen? Dan zal de gemeente moeten handhaven.

Er kunnen 2 categorieën onderscheiden worden bij de advisering door de GGD:

1. In het inspectierapport staat een positief advies voor opname register, indien een peuterspeelzaal aan alle voorwaarden voldoet, of wanneer er kleine overtredingen zijn. De peuterspeelzaal zal dan dus in 2012 worden opgenomen in het register en op de overtredingen wordt handhaving ingezet.
2. In het inspectierapport staat een negatief advies voor opname register, indien er grote en/of veel overtredingen geconstateerd worden waardoor de toezichthouder niet verwacht dat de peuterspeelzaal redelijkerwijs op korte termijn zal voldoen aan de voorwaarden.

De houder zal voor 31 december 2012 aan de eisen moeten voldoen. De gemeente zal derhalve handhaving inzetten op alle overtredingen en voor 31 december 2012 een herinspectie laten uitvoeren. Tijdens die inspectie zal beoordeeld worden of de tekortkomingen zijn opgelost en er voldoende aanleiding is om een positief advies voor opname in het register af te geven. Dan kan deze peuterspeelzaal alsnog geregistreerd worden.

Is de toezichthouder na de herinspectie nog van mening dat er onvoldoende grond is voor een positief advies en heeft deze peuterspeelzaal voor eind 2012 dus geen positief advies voor opname in het register gekregen, dan zal de peuterspeelzaal vanaf 2013 niet meer mogen exploiteren; er volgt dan een exploitatieverbod zolang de overtredingen niet hersteld zijn.

Daarnaast kan dit feit reden zijn voor heroverwegingen over de subsidie, indien het een gesubsidieerde peuterspeelzaal betreft.

11. Vul in het Excel-overzicht of uw eigen register alvast de benodigde gegevens in.

Hieronder ook het advies van de GGD om wel/niet op te nemen in het LR psz. Dit vergemakkelijkt later de invoering in het LR psz

12. Let op: alleen niet-bekende (dus ook niet-gesubsidieerde) peuterspeelzalen en peuterspeelzalen die in de loop van 2012 willen starten, moeten in 2012 een aanvraag indienen. Voor deze aanvragen geldt dan wel de 10-weeken termijn!!

5. Procesbeschrijving vulling Landelijk Register peuterspeelzalen (LR PSZ) (verwacht per 1 januari 2012)

Vanaf het moment dat het LR PSZ beschikbaar is (naar verwachting 1 januari 2012) moeten alle houders van nieuwe of niet bij de gemeente bekende peuterspeelzaal een aanvraag tot registratie in het LR PSZ indienen.

Omdat dit een bulk aan gelijktijdige aanvragen kan opleveren en de peuterspeelzalen gedurende dit jaar al worden geïnspecteerd hebben VNG, GGD Nederland, ministerie SZW en Inspectie van het Onderwijs hierover de volgende uitvoeringsafspraken gemaakt:

1. In de inspectierapporten van 2011 en 2012 wordt ook een advies gegeven door de GGD over wel/niet opnemen in het LR PSZ.
2. De peuterspeelzalen met een positief advies hoeven geen aanvraag in te dienen. Achter de schermen regelt de gemeente, in 2012 voor de groep bij de gemeente bekende peuterspeelzalen, zelf de aanvraag (ambtshalve aanvraag) en dat maakt dat de 10 weken termijn minder relevant is; de gemeente kan hierdoor zelf de aanvraag en daarmee de behandelperiode bepalen. Binnen een nader te bepalen termijn (waarschijnlijk voor 31 december 2012) zullen deze peuterspeelzalen op basis van het advies in het inspectierapport van 2011 of 2012 worden geregistreerd door de gemeente en hierover een beschikking ontvangen.

De 10 weken termijn gaat op 1 januari 2012 wel in voor nieuwe aanvragen.

3. De peuterspeelzalen met een negatief advies kunnen later, na een handhavingstraject, als alles op orde is, alsnog een positief advies ontvangen.
4. De inspecties worden bij voorkeur gepland in de periode vanaf nu tot 1 oktober 2012 (zodat er nog een mogelijkheid is om kleine overtredingen na inspectie en voor 31 december 2012 te herstellen en alsnog geregistreerd te worden en alle beschikkingen tijdig genomen kunnen worden).
5. Peuterspeelzalen die bij de gemeente niet bekend zijn en in 2011 geen brief over instellen toezicht en handhaving peuterspeelzalen van de gemeenten hebben gekregen, kunnen vanaf 1 januari 2012 een aanvraag tot registratie indienen.
6. Gemeenten kunnen, bijvoorbeeld in de huis-aan-huisbladen, een oproep doen aan de niet bij de gemeente bekende peuterspeelzalen zich in 2011 bij de gemeente bekend te maken, zodat ze tijdig in de inspectieplanning kunnen worden meegenomen en daarmee een nieuwe aanvraagprocedure (inclusief 10-weeken niet exploitatie) kunnen vermijden.